

कुण्डलं gaṇa सिध्मादि (मलये von कुण्ड) zu P. 5, 2, 97. m. n. gaṇa
अर्धर्चादि zu P. 2, 4, 31. Siddh. K. 230, b, 8. 1) n. Ring, insbes. Ohrring
AK. 2, 6, 5. H. 656. an. 3, 639. Med. I. 82. Âçv. Gṛh. 3, 8. Lîṭ. 4, 12.
Suçr. 2, 313, 19. नागकुण्डलकुण्डलिन् MBh. 13, 746. ततकुण्डलविप्रक् 3,
5027. Bhāg. P. 5, 23, 5. शुभे राके च कुण्डले du. M. 4, 36. MBh. 3, 16933.
R. 3, 18, 47. श्रोत्रं श्रुतेनैव न कुण्डलेन (विभाति) Bhāṭṭ. 2, 63. Bhāg. P. 1,
3, 4. अर्धकुण्डलकर्णान् MBh. 13, 886. शुभकुण्डल (मुख) Daç. 2, 66. मणि-
कुण्डल Rr. 2, 20. प्रचलकाचन° 3, 19. Kāurap. 12. मृष्ट° MBh. 2, 2072.
3, 1006. R. 4, 60, 10. प्रमृष्टमणि° N. 5, 4. सुमृष्टमणि° R. 1, 13, 19. MBh. 1,
3295. बद्ध° 13, 2276. श्रावेद्यं कुण्डलादि Cit. beim Schol. zu Çāk. 80.
Am Ende eines adj. comp. f. श्रा MBh. 1, 3295. R. 4, 60, 10. Ragh. 11, 15. Çaut.
41. वसुधा शैलकुण्डलम् MBh. 3, 10943. नारकपालकुण्डलवती Prabh. 63,
10. — Nach H. an. und Med. bedeutet कुण्डल n. auch noch वलय Arm-
band und पाश Kette. — 2) m. N. pr. eines Nāga MBh. 1, 2154. — 3) f.
श्रा N. pr. a) eines Frauenzimmers Märk. P. 21, 34, 61. — b) eines
Flusses VP. 183. — 4) f. ई a) N. verschiedener Pflanzen: α) *Bauhinia*
variegata (काञ्चनदु). — β) *Cocculus cordifolius* DC. (गुडूची) H. an.
Med. — γ) *Mucuna prurius* Hook. (कपिकच्छु). — δ) = सर्पिणीवृत्त
Rāgan. im ÇKDr. — b) कुण्डलीचालन (?) Verz. d. B. H. No. 648. —
Vgl. कुण्ड und वातकुण्डली.

कुण्डलना (nom. act. von कुण्डलप्, einem denom. von कुण्डल) f. das
Einkreisen, der Kreis um ein zu streichendes Wort in einer Handschrift
NaiSh. 1, 14.

कुण्डलरं von कुण्डल gaṇa अश्मादि zu P. 4, 2, 80.

कुण्डलिका (demin. von कुण्डल Ring) f. N. eines Metrums Colebr.
Misc. Ess. II, 136 (III, 20). 92. — Vgl. वातकुण्डलिका.

कुण्डलिन् (von कुण्डल) 1) adj. mit Ohrringen geschmückt H. an. 3,
367. Med. n. 177. MBh. 1, 7005. 3, 17083. Draup. 1, 17. R. 3, 9, 11. Suçr.
2, 170, 18. Bhāg. P. 2, 9, 15. 6, 1, 34. अकुण्डलिन् R. 4, 6, 9. नागकुण्डलकु-
ण्डलिन् MBh. 13, 746. — 2) m. a) Schlange (die sich Ringelnde) AK. 1,
2, 4, 8. H. 1303. H. an. Med. Hār. 13. — b) die gesprenkelte Antilope
Aśāpāla im ÇKDr. — c) Pfau (nach seinem Rade oder nach den Au-
gen auf dem Rade) H. an. Med. — d) ein Bein. Varuṇa's diess. Çiva's
Çiv. — 3) f. कुण्डलिनी = कुण्डलानां समूहः gaṇa खलिन्यादि zu P. 4, 2,
51. Vārt. a) N. einer Pflanze, *Cocculus cordifolius* DC. (गुडूची), Rāgan.
im ÇKDr. — b) ein best. Gericht: नूतनं घटनीयं तस्यातः कुशलो वनः ।
प्रस्वार्धपरिमाणेन दध्यक्षेन प्रलेपयेत् ॥ द्विप्रस्थो समितो तत्र दध्यक्षं प्रस्थ-
समितम् । घृतमर्धशरावं च घोलयित्वा घटे लिपेत् ॥ श्रातये स्यापयेतावयव-
व्याति तद्व्रताम् । तां सुपक्वां घृतान्नीवा सितायाके तनुद्वे ॥ कर्पूरादिमुग-
न्धे च क्षपयित्वा द्वे ततः । एषा कुण्डलिनी नाम्ना पुष्टिकातिबलप्रदा ॥ धा-
तुवृद्धिकरी वृष्या रुच्या चोन्मयतर्पणी । Bhāṭṭ. im ÇKDr. — c) eine
Form der Durgā Tantras. im ÇKDr.

कुण्डलीकृत (von कुण्डल + कृत) adj. einen Ring bildend, geringelt,
in Ringen —, in Kreisen sich bewegend: नागराज्ञानं शयानं कुण्डलीकृ-
तम् N. 14, 3. (वायुः) चार्ति विगुणः कुण्डलीकृतः Suçr. 2, 323, 16.

कुण्डलीभूत (कुण्डल + भूत) adj. dass.: कुण्डलीभूतदेह, °शरीरे Bhāg.
P. 5, 23, 5.

कुण्डलायिन् (कु° + शा°) m. N. pr. eines Sohnes von Dhṛtarāshṭra
II. Theil.

MBh. 1, 4549. — Vgl. कुण्ड 6.

कुण्डायि (कुण्ड + अयि) N. pr. einer Localität, s. कैण्डायि.

कुण्डाशिन् (कु° + अशिन्) 1) adj. der das Brod eines Bastards (कु-
ण्ड 3.) isst M. 3, 158 (= MBh. 13, 4276). Jāṅ. 1, 224. MBh. 13, 6588. Nach
ÇKDr. nur —, nach Wils. auch — Kuppler. ÇKDr. erklärt das Wort
durch भगभक्त, als wenn कुण्ड cunnus sei. — 2) m. N. pr. eines Soh-
nes von Dhṛtarāshṭra (vgl. कुण्ड 6.) MBh. 1, 4553. eines Nāga Hariv.
Lang. I, 513. eines Wesens im Gefolge von Çiva Vāpi zu H. 210 (कु-
शाण्डिन्!).

कुण्डिक (von कुण्ड) 1) m. N. pr. eines Sohnes von Dhṛtarāshṭra
(vgl. कुण्ड 6.) MBh. 1, 3747. — 2) f. श्रा Krug, Topf H. 816. Çabdar. im
ÇKDr. Vjutr. 209. सर्पिष्कुण्डिका P. 2, 3, 45. Sch. Im Prakṛt Duṣṭas.
70, 6.

कुण्डिन् (wie eben) 1) adj. mit einem Topfe (Kruge) versehen MBh. 3,
16016. 13, 739. — 2) m. a) Pferd H. ç. 176. Vgl. किन्धिन् u. s. w. — b)
Bastard Wils. — Welche Bed. hat das Wort MBh. 2, 2061: सति निष्कस-
हस्य कुण्डिनो भरिताः शुभाः । कोषो हिरण्यमन्त्रयं ज्ञातव्यमनेकशः ।
एतद्वाञ्छन्म धनं तेन दीव्याम्यहे तया । ?

कुण्डिनं 1) m. N. pr. eines Sohnes von Dhṛtarāshṭra (vgl. कुण्ड 6.)
MBh. 1, 3747. eines Autors Weber, Lit. 88. Ind. St. 1, 71. 441. कुण्डिनोः
pl. zu कैण्डिन्य P. 2, 4, 70. Âçv. Çr. 12, 15. Pravarādhj. in Verz. d. B. H.
37, 61. ce Religieux de la race de Kuṇḍina Burn. Lot. de la b. I. 126.
कुण्डिनी f. gaṇa गर्गादि zu P. 4, 1, 105. — 2) n. Up. 2, 50. N. pr. der
Hauptstadt von Vidarbha H. 979. N. 8, 19. 21, 2. 25, 16. Hariv. 5304.
6391. Ragh. 7, 30. कुण्डिनापुर (!) H. 979. Sch.

कुण्डोर 1) adj. kräftig, stark. — 2) m. Mann Dhar. im ÇKDr.

कुण्डोर्णाची f. ein best. Thier VS. 24, 37. In पतति कुण्डोर्णाच्या हूरं
वाता वनादधि RV. 4, 29, 6 erklärt Sā. das Wort durch कुरिलगत्या.

कुण्डोद (कुण्ड + उद) m. N. pr. eines Berges MBh. 3, 8321.

कुण्डोदर (कुण्ड + उदर) P. 6, 2, 108. Sch. m. N. pr. eines Nāga MBh.
1, 1561. eines Sohnes von Gaṇameśaja und Bruders von Dhṛtarāshṭra
3744. eines Sohnes von Dhṛtarāshṭra 2732.

कुण्डोपधानीयक (कुण्ड + उपधानीय) adj. der einen Topf als Polster
gebraucht, Bein. eines Pūrṇa Burn. Intr. 260, N. 1. Burnouf hält कुण्डो-
पधान (le pays qui renferme des sources) für ein N. pr. eines Ortes.

कुण्डोपरथ (कुण्ड + उपरथ) s. कैण्डोपरथ.

कुत्° ausbreiten (wegen कुतप), eine Sautra-Wurzel Kāvikalpadr. im
ÇKDr.

कुत m. N. pr. eines der 18 Diener des Sonnengottes, mit dem Mee-
resgötter identif. Vāpi zu H. 103.

कुतनय (1. कु + तनय) m. ein misrathener Sohn: कुलं कुतनयात् (वि-
नश्यति) Pañcat. I, 183.

कुतनु (1. कु + तनु) 1) adj. einen verunstalteten Körper habend. — 2)
m. ein Bein. Kuvera's Trik. 1, 1, 78.

कुतप m. n. gaṇa अर्धर्चादि zu P. 2, 4, 31. Siddh. K. 249, a, 5. Trik. 3, 5, 13.
1) eine Decke von Ziegenhaar Trik. 3, 3, 275. H. an. 3, 442. Med. p. 19. कुतपं
चात्ने दद्यात् M. 3, 234. त्रीणि श्राद्धे पवित्राणि दैहिकत्रः कुतपस्तिलाः 235.
कुतपानामरिष्टैः (शुद्धिः) 3, 120. उदकागोमूत्रैः शुध्यति — सारिष्टैः कुतपम्
21